

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

33. Amplificatio belli crudelis: Philipp. 4. n. 8. Per causas efficientes,
Effecta, Comparata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

potius quam officina nequitiae, diuersorum flagitiorum omnium? Ipse verò quemadmodum composito & delibuto capillo passim per forum volitet, cum magna caterua togatorum, videtis, Iudices: vt omnes despiciat, vt hominem prae se neminem putet, vt se solum beatum, solum potentem putet.

Amplificatio Capacitatis, 2. Philipp. num. 65.

Per partium enumerationem, & comparata.

C A P V T XXXI.

IN eius igitur copias cum se subito ingurgitauisset, exultabat gaudio persona de Mimo, modò egens, repente diues. Sed, vt est apud Poëtam nescio quem, *Mala parca, male dilabuntur* incredibile, ac simile portenti est, quoniam modo illa tam multa, quam paucis non dico mensibus, sed diebus, effuderit; maximus vini numerus fuit, per magnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta suppellex, & magnifica multis locis, non illa quidem luxuriosi hominis, sed tamen abundantis. Horum paucis diebus, nihil erat. Quae Charybdis tam vorax? Charybdis dico: quae si fuit, animal vnum fuit. Oceanus, medius fidius, vix videtur tot res, tam dispersas, tam distantibus in locis positas, tam citò absorbere potuisse. Nihil erat clausum, nihil obsignatum, nihil scriptum, apotheca: torae nequissimis hominibus condonabantur, alia mimi rapiebant, alia mimae, domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum: totos dies potabatur, atque id locis pluribus: suggerebantur etiam saepe (non enim semper iste felix) damna aleatoria conchyliatis Cn. Pompeij peristromatis: seruorum in cellis lectos stratos videres. Quomobrem desinite mirari, haec tam celeriter esse consumpta: non modò vnus patrimonium, quamuis amplum, vt illud fuit, sed vrbes, & regna celeriter tanta nequitia deuorare potuisset.

Fit per subiectionem ante oculos,
cum vibrata quadam orationis celeritate.

Amplificatio luctuosi spectaculi de bonis Cnei Pompeij haec subiectis.

Per hypotyposin, sustentationem, epiplexin, &c. 2. Philipp. n. 64.

C A P V T XXXII.

HAstā posita pro aede Iouis Statori, bona miserum mei (consumptis enim lacrymis, tamen, infixus animo haeret dolor,) bona, inquam, Cnei Pompeij Magni, voci acerbissimae subiecta praconis: vna in illa re feruitutis oblita ciuitas ingemuit, seruientibusque animis, gemitus tamen populi Romani liber fuit expectantibus omnibus, quisnam esset tam impius, tam demens, tam Dijs hominibusque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere: inuentus est nemo praeter Antonium, praesertim cum tot essent circa hastam illam, qui auderet, quod omnium fugisset & formidasset audacia. Taurus igitur te stupor oppressit, vel, vt verius dicam, taurus furor, vt primum cum sector sis isto loco natus, deinde cum Pompeij sector, non te execrandum populo Romano, non detestabilem, non omnes tibi Deos, omnes homines, & esse inimicos, & futuros scias.

Et haec plena, artificiosa, & grauis. Primum, quam apposita interiecta, luctuosa parenthesis. Bona (*miserum me*) deinde, vide vt suspendit animos. *Expectantibus omnibus quisnam esset tam impius.* Postremo, quae fulmina exclamationum! *Taurus igitur te stupor oppressit, &c.*

Amplificatio Belli crudelis: Philipp. 14. n. 9.

Per causas efficientes, effecta, comparata, &c.

C A P V T XXXIII.

Bellum inexpiabile infert quatuor Coss. vnus omnium latronum terribissimus: gerit idem bellum cum senatu populoque R. omnibus, quanquam ruit ipse suis cladibus, pestera, vastitatem, cruciatum, tormenta denuntiat. Dolabellae ferum & immane facinus, quod nulla barbaria posset ignoscere, id Deorum consilio factum esse testatur, quae que facturus esset in hac vrbe, nisi eum hic ipse Iugiter ab hoc templo, atque mœnibus repulisset,

litter, declarauit in Parmensium calamitate. Quot optimos viros honestissimisque homines, maxime cum auctoritate huius ordinis, populi R. dignitate coniunctos, crudelissimis exemplis interemit prodigium illud & portentum L. Antonius in igne quod omnium hominum, vel, si etiam Dij oderint, quos oportet, omnium Deorum? Refugit animus P. C. ea que formidat dicere, quae L. Antonius in Parmensium liberis, & coniugibus effecerit; quas enim turpitudines Antonij libenter subierunt, easdem per vim latantur alijs se intulisse. Sed vis calamitosa est, quam illis intulerunt, libido flagitiosa, qua Antoniorum oblita est vita. Est igitur quisquam, qui hostes appellare non audeat, quorum scelere crudelitatem Carthagensium victam esse fateantur? qua enim in vrbe tam immanis Annibal capta, quam in Parma surrepta Antonius? nisi fortiter huius coloniae, & ceterarum, in quas eodem est animo, non est hostis Antonius putandus. Si verò coloniarum & municipiorum sine ulla debitatione hostis est, quid tandem huius censetis vrbs, quam ille ad expiandas egestates latrocinij sui, concupiuit, quam iam pridem metator & callidus decempe da sua saxa diuiserat? Recordamini, per Deos immortales P. C. quid hoc biduo timerimus à domesticis hostibus rumoribus improbilissimis dissipatis; Quis liberos, quis coniugem aspiciere poterat sine fetu? quis domum? quis tecta? quis la rem familiarem? Iam aut foedissimam mortem omnes, aut miserabilem fugam cogitabant. Hæc à quibus timebantur, eos hostes appellare dubitamus? grauius, si quis attulerit, nomen libenter assentiar, hoc vulgari contentus vix sum, leuiore non vtor.

Amplificatio criminis iniustitiae: 6. Verr. n.
67. 68. 69.

Per adiuncta, & varias figuras.
CAPVT XXXIV.

LEx maximo conuentu Syracusis in foro, (ne quis forte me in crimine obscuro versari, atque asserere aliquid suspitione hominum arbitretur.) In foro, inquam, Syracusis stans, Deos hominesque contestans, clamare coepit, candelabrum factum è gemmis, quod in Capitolium missurus esset, quod in

templo clarissimo, populo R. monumentum suae societatis amicitiaeque esse voluisset, id sibi Catum Verrem abstulisse; de ceteris operibus, ex auro, & gemmis, quae sua penes illum essent, se non laborare: hoc sibi eripi miserum esse & indignum. Id etsi antea iam mente & cogitatione sua, fratrisque sui, consecratum esset: tamen tum se in illo conuentu ciuium Romanorum dare, donare, dicere, consecrare Ioui optimo maximo, testemque ipsum Iouem suae voluntatis ac religionis adhibere. Quae vox! quae latera? quae vires huius vnus criminis querimoniam possint sustinere? Rex Antiochus, qui Romae ante oculos omnium nostrum biennium fere, comitatu regio, atque ornatu fuisset, is cum amicus, & socius populi Romani esset, amicissimo patre, auo, maioribus antiquissimis & clarissimis, opulentissimo, & maximo regno, praecipue provinciae populi Romani excubitus est. Quemadmodum hoc accepturas nationes exterarum: Quemadmodum huius tui facti famam in regna aliorum, atque in vltimas terras peruenturam putasti? Cum audierint à Praetore populi R. in provincia violatum Regem, spoliatum hospitem, eiectionem socium populi Ro. atque amicum. Nomen vestrum, populi que R. odio atque acerbitati, scitote, nationibus exteris, Iudices, futurum, si istius hæc tanta iniuria impunita discesserit. Sic omnes arbitrantur, praesertim cum hæc omnino fama de nostrorum hominum auaritia & cupiditate percrebuerit, non istius solius hoc esse facinus; sed eorum etiam qui approbarint. Multi Reges, multae liberae ciuitates, multi priuati opulenti, ac potentes habent profectò in animo Capitolium sic ornare, vt templi dignitas imperijque nostri nomen desiderat: qui si intellexerint, interuerso regali hoc dono, grauius vos tulisse: grata fore vobis, populoque R. sua studia, ac dona arbitrabuntur. Sin hoc vos in Rege, tam nobili, in re tam eximia, in iniuria tam acerba, neglexisse audierint; non erunt tam amentes, vt operam, curam, pecuniam impendant in casus quas vobis gratas fore non arbitrentur. Hoc loco Qu. Catule, te appello: loquor enim de tuo clarissimo pulcherrimoque monumento: non iudicis solum seueritatem in hoc crimine, sed propè inimici atque accusatoris vim suscipere debes; tuus est enim honos in illo templo; senatus populi que R. beneficio; tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo consecratur. Tibi cura suscipien-

Et 3. da,